

Den africanske Prinds Dgiagola's Skiebne, samt et Brev fra ham selv.

Bibliothek for det Smukke Kiøn. Bind 2. Hæfte 1, 1785. s. 186-93.

(Udtog af en Engellænders Skrivelse i Maryland, til en Ven i Philadelphia.)

Det glæder mig, at jeg i Henseende til Menneskehandelen, og den Maade at underholde Slaver, tænker ligesom De. Det er en afskyelig, uretfærdig Skik, som hverken stemmer overeens med Fornuften eller med guddommelige og menneskelige Love; og de stakkels Ulykkelige, som med Magt rives fra deres Fædreneland, fortiene sandeligen den største Medynk.

I de tyve Aar, jeg her har opholdt mig, har jeg ikkun kiøbt Tvende. Den ene var en Søn af en africansk Prinds. Han var et skjønt, velskabt ungt Menneske, og da jeg fandt store Dueligheder hos ham, lod jeg ham give Underviisning, og behandlede ham fuldkommen som et frit Menneske. Men da Forstanderne for det brittisk-africanske Compagnie endelig lod søge efter ham, og udlovede en Belønning til den, der kunde bringe ham¹; saa skienkede jeg ham offentlig sin Frihed for Retten, gav ham en Vexel paa den udlovede Summa, og lod ham reise til London. Derfra sendte han mig det følgende Aar, den hele Sum han havde kostet mig, tilligemed adskillige kostbare Vare, af Værdie over femten hundrede Rigsdaler, med et Brev, skrevet i hans Modersmaal, og her oversat efter Ordene.

Den anden, jeg har kiøbt, var en ulykkelig Dreng, som man havde røvet fra hans frie Forældre ved Guadeloupes Indtagelse. Saa længe han var hos mig, græmmede han sig inderlig, og viiste en saa heftig Smerte over den haarde Skilsmisse fra hans gamle Forældre, Slægtninge og Landsmænd, at jeg, ledet af Forsynet, som styrer alle vore gode Handler, ogsaa gav denne Ulykkelige igien sin Frihed, og sendte ham til sin Fader. Forsynet lod mig ikke heller denne Gang blive ubelønnet for Udøvelsen af min christelige Pligt; den redelige Fader sendte mig en Foræring af hans Plantages Producter, af Værdie over halvtredie hundrede Rigsdaler, saa og en Anviisning til at trække den fulde Sum, Drengen havde kostet mig; men jeg agter aldrig at benytte mig af den; thi Foræringen har rigelig betalt mig.

Dette skriver jeg, for at overbevise Dem, at Indbyggerne i Africa ingenlunde ere saa dumme, fæiske Skabninger, som ubetænksomme og ukyndige Skribentere afmale dem. De ere ganske vist duelige til en stor Omdannelse, og overgaae de Christne meget i mange gode Egenskaber. Ulyksalige Mennesker! Deres største Ulykke er, at de kiende de Christne.

Negerprindsens Brev fra London til sin Herre i Maryland.

Fra den store Stad, den tredie Maaned efter min Forløsning.

¹ Denne Prindses Familie i Africa, havde vendt sig til Engellænderne, og bedet dem, at opspørge dette ulykkelige Menneske.

O min gode barmhjertige Herre, min gode hvide Broder, for god, en meget god Søn af en god Kone, og af en god gammel Mand, som den store Aand, der har gjort mit Fædreland, skabte til gode gamle Folk! Din fattige (jeg meener forhen fattige) taknemmelige sorte Fange, som Din Godhed og Medynk har gjort riig, er nu ganske død, ganske drukken, ganske døsig af Glæde! Og hvorfor er han det? Fordi han vender tilbage til sit skønne varme Land, til sin gode gamle Moder, til sin gode gamle Fader, sin lille Søster og sin Broder. I mir kiere varme Land er alting godt, undragen de hvide Mennesker, som boe der, og som komme i flyvende Huse, for at borttage stakkels sorte Fanger fra deres Mødre, deres Fædre, deres Søstre og Brødre, for at dræbe dem ved Hunger og Ureenlighed i Kielderne i deres flyvende Huse. Og dersom de ikke hastig nok døe her, og de stakkels Fanger bede om Brød og Vand, og begiere at føle Vinden og at see den store Aand, for at klage for ham, sige ham alting, eller for sidste Gang endnu at see Træerne i deres Land; saa befaler de hvide Menneskers Konge (formodentlig Skibscapitainen) Officeren, Hans kaldet, at dræbe mange af de sorte Fanger med Pidske, med Strikker, Knive, Øxer og Salt.

Befalingsmanden over Dit flyvende Huus har viist mig det, som skal føre ham og mig til mit gode varme Land. Jeg er glad, meget glad i Sandhed! Han gaaer derhen med Viin. Skulde han blive syg, (og hvide Folk blive det der sædvanlig) saa vil jeg for Din Skyld selv passe paa ham, min gode barmhjertige Herre og hvide Broder, og fordi han er god imod mig og er ogsaa en god hvid Mand.

Min Moder, min Fader, min lille Søster og min Broder, skulle ogsaa være hans Broder, hans Moder, hans Fader og hans Søster. Han skal faae en stor Hob Elephant-Tænder og Guld til Dig, min gode barmhjertige Herre og kierlige Broder, og ogsaa en for sig, dog mindre. Nu er han min Fader, jeg spiser i hans Huus og sover der ogsaa, paa den Seng, Du har skienket mig. Hans Kone er min Moder, og pleier mig kierlig; thi jeg er meget syg af Søren og af Ilden af de sorte Stene². Foruden det Guld, Du har skienket mig, har jeg faaet en stor Mængde, formedelst Din Skrivelse til de Folk, som skulle skikke mig til mit Land. En Deel deraf har jeg givet Befalingsmanden over Dit svømmende Huus, for at bringe Dig det; og om jeg havde et heelt Huus fuldt, vilde jeg skikke det med samme Fornøielse. Siden efter skal Du faae at see, at sorte Folk ikke ere Fæe, og kunne være taknemmelige. Efterat Du havde ladet mig komme i Dit svømmende Huus, bleve Dine Folk og vi, Dine taknemmelige Fanger, drevne af den store Aand, som var vred paa os, ved Vinden i en uhyre stor Flod, hvor vi næsten vare druknede, og saa hverken Soel eller Manne i sex Dage og Nætter. Jeg var dødsyg en heel Maane. Befalingsmanden var min Fader; han gav mig paa min Seng alle de gode Sager, Du har skienket mig, og bragte mig i det lille Værelse, Din Tømmermand har bygget for mig. Du har givet mig flere Klæder end jeg kan bære, men dog var jeg meget kold. Intet kunde hielpe din stakkels sorte Fange, indtil endelig den store Aand sendte mig i Sikkerhed i Dit Huus paa Landet. Mig syntes, jeg blev baaren derhen, hvor Du, min gode hvide Broder, behandlede mig med Din sædvanlige Godhed³. Du taledede med den store Aand og hans Søn, at jeg paa Reisen og siden maatte blive sund, og det have de ogsaa gjort for Din Skyld; for Din Skyld, min gode hvide Broder, ville de altid gjøre mig Godt; derfor, min gode barmhjertige Herre,

² Den sorte Prinds havde samme Begreb om Steenkul, som Æneas Sylvius havde derom, ved hans Nærværelse i Skotland, i Begyndelsen af det femtende Aarhundrede. Han siger: Man giver de Fattige i Skotland Stykker af sorte Stene, i Stedet for Almisser, hvilket de kunne bruge som Brænde, hvorpaa dette Rige har Mangel.

³ Dette synes at have været en Drøm eller en Virkning af Feberens Hede hos den stakkels Prinds.

forglem ikke Din stakkels sorte Fange. Naar Du taler med den store Aand og hans Søn, saa veed jeg, at de høre Dig, og jeg bliver aldrig mere syg, og skal vise mig taknemmelig derfor. Jeg beder Dig, tael for min gode gamle Moder, min gode Fader, min lille Søster og min Broder. Jeg ønsker at de maae være sunde i mange, mange Maaner, saa mange, som Haarene paa Dit Hoved. Jeg elsker dem alle meget, men, mig synes, dog ikke saa meget, som Dig. For Dig vilde jeg døe i mit Land, om jeg kunde tiene Dig dermed. I Sandhed, den store Aand veed, at jeg ikke lyver; jeg skal stedse tale med ham til Dit Bedste. Troe mig, min gode hvide Broder, en stakkels sort Fange er ingen Løgner.

Dgiagola, Søn af Dgiagola,
Prinds af Fortet Africa.